

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

9. - 15. januar 2016. godine

Bilten broj 3/2016

Sadržaj:

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Kako prekrečiti nedomaćinsko trošenje novca.....	3
Ceca na (mutnoj) Nišavi	4
Artiljerijska i druga oruđa	6
Dva razrešenja.....	7
Saopštenja.....	8
Dva primera novog načina za sprečavanje slobodnog pristupa informacijama od strane Generalnog sekretarijata Vlade Srbije	8
Mediji	9
Zamerka revizora dovoljna za smenu direktora.....	9
Bajatović sa 200.000 izbrisao krivicu	11

Aktivnosti

U protekloj nedelji, 11. januara, predstavnik učestvovao je na drugom sastanku grupe za za unutrašnji nadzor, koja prati primenu Zakona o inspeksijskom nadzoru. Na ovoj sednici, uz učešće predstavnika Upravne inspekcije Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu i budžetske inspekcije Ministarstva finansija razmatrana su pitanja negativnog sukoba nadležnosti između raznih inspeksijskih službi. Takođe, članovi radne grupe su razmenili mišljenja i o drugim aktuelnim pitanjima, naročito u vezi sa reformom državne uprave, donošenja novih sistematizacija radnih mesta i ulogom inspeksijskih organa u kontroli poštovanja tih propisa. Predstavnik TS (Nemanja Nenadić) ukazao je da bi pored saradnje između raznih inspekcija i koordinacije njihovog rada, trebalo takođe težiti tome da se usklade aktivnosti inspekcija i nezavisnih državnih organa, tamo gde može biti preklapanja.

ALAC kancelarija kancelarija TS primila je 44 poziva na broj 0800 081 081 i još 50 poruka preko naše Facebook stranice, na mejl ts@transparentnost.org.rs ili u direktnom kontaktu. U protekloj sedmici rešena su četiri slučaja.

TS je objavila pet tekstova na svom [internet sajtu](http://www.transparentnost.org.rs)¹, među njima i saopštenje koje prenosimo u Biltenu - o novoj metodi za opstrukciju prava na slobodan pristup informacijama od javnog značaja. Na [našoj Facebook stranici](https://www.facebook.com/Transparentnost.Srbija)² koja ima više od 26.500 "lajkova" objavili smo šest tekstova, komentara, linkova. Među njima je i link ka našem [Youtube kanalu](https://www.youtube.com/channel/UC...) gde smo postavili snimak emisije Radar RT Vojvodine u kojoj je naš programski direktor Nemanja Nenadić govorio o izboru tužilaca. Predsednik TS profesor Vladimir Goati gostovao je 14. januara u emisiji Talasanje Radio Beograda i [govorio na temu "Predizborna sabiranja i oduzimanja"](http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/23/Radio+Beograd+1/2172244/Talasanje.html)³.

Najviše reakcija [na Tviteru](https://twitter.com/TransparencySer)⁴, gde imamo gotovo 4.900 pratilaca, imali su naši tvitovi u vezi sa opstrukcijom slobodnog pristupa informacijama, dok su na Fejsbuku najviše komentara izazvali postovi o izjavi premijera o "domaćinskom trošenju novca" i o organizaciji i finansiranju dočeka "Srpske nove godine" u Nišu.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

---

¹ <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/aktivnosti-2/pod-lupom>

² <https://www.facebook.com/Transparentnost.Srbija>

³ <http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/23/Radio+Beograd+1/2172244/Talasanje.html>

⁴ <https://twitter.com/TransparencySer>

Pod lupom

Kako prekrećiti nedomaćinsko trošenje novca

14. januar 2016.

Uporno ponavljanje predstavnika Vlade da je obnova zdravstvenih ustanova primer "domaćinskog ponašanja" pri trošenju novca (premijer Vučić, 14. januara) i da je postupak javne nabavke radova za krećenje i obnovu toaleta bio "transparentan" (ministar Lončar, 25. decembra) ne može sakriti činjenicu da je Transparentnost Srbija [u analizi tog postupka](#) utvrdila upravo suprotno - reč je o potpuno nedomaćinskom postupanju sa novcem koje karakteriše mala konkurencija i brojne nepravilnosti. Sve to izaziva sumnju da je postupak, ili njegov deo, bio "namešten" i/ili da je postojao dogovor učesnika u tom postupku.

Premijer je 14. januara, naime, [izjavio](#) da će obnova zdravstvenih ustanova pokazati da "država, kada ima novca, može da (ga) potroši i na ozbiljan način pokaže domaćinsko ponašanje".

TS je u analizi objavljenoj pre više od dve nedelje utvrdila da su u postupku javnih nabavki pojedine partije (radovi u pojedinim orkuzima) dodeljivane ponuđačima čije su ponude odbijene jer su u pregovaračkom postupku podizali početnu cenu, da zvanični dokumenti sadrže neshvatljive greške (u odluci o dodeli ugovora pogrešno je navedena partija, odnosno okrug, za koji je ugovor zaključen), da su ponuđači gotovo u dinar "pogađali" procenjenju vrednost koja nije bila objavljena, a kada to nije

bio slučaj, ponuđači su povećavali cenu u pregovaračkom postupku, kako bi ponuda bila odbijena i kako bi jedan od tri ponuđača posle poništavanja postupka u ponovljenom dobio posao po višoj ceni.

Pored toga, a možda i najvažnije od svega, [sporan je osnov](#) po kome je Ministarstvo dobilo saglasnost da se ova nabavka sprovede po pregovaračkom postupku bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda. A upravo odabir ovog postupka je umanjio konkurenciju i doprineo da se na ove javne nabavke utroši više budžetskih sredstava nego što bi bilo utrošeno u redovnom nadmetanju u otvorenom postupku. A to se nikako ne može nazvati domaćinskim

ponašanjem.

Naime, i svetska praksa i Zakon o javnim nabavkama, koji je predložila ista politička grupacija koja je izabrala ministra Lončara kažu da je najbolji način za sprovođenje javnih nabavki otvoreni tenderski postupak. O rezultatima sprovođenja ovog pregovaračkog postupka svedoče objavljeni podaci: iako u Srbiji na stotine firmi iz građevinske industrije svako

malo traži pomoć od države, za polovinu raspisanih radova (9 od 18 partija), javio se samo jedan ponuđač; u drugim slučajevima, iako je postojala formalno konkurencija, pobeđivala je firma čija je ponuda gotovo identična sa neobjavljenom procenjenom vrednošću.

A da bi uopšte postojao osnov da se ova nabavka sprovede na način na koji je to učinjeno (i da se novac "na brzinu" potroši, na uštrb domaćinskog postupanja) bilo je neophodno da je Ministarstvo zdravlja pravovremeno tražilo sredstva za obnovu, da novca tada nije bilo i da se tek nakon što je utvrđen "višak" u budžetu odluči da se hitno raspiše javna nabavka. Činjenica da je Uprava za javne nabavke odobrila ovaj postupak ne menja ništa - ako je UJN imala uvid u dokument na osnovu kojeg je dala saglasnost, nema razloga da se taj dokument ne podeli sa javnošću. Tražili smo taj dokument, ali ga još nismo dobili. Ministarstvo je, naime, na naš zahtev za dostavljanje dokumenta tražilo dodatni rok od najviše 40 dana.

Izbor komentara sa naše Facebook stranice:

[Zoran Gosic](#) *Bitno je da je najavio kampanju o budžetskom trošku, običiće sve škole i domove zdravlja, baš pred izbore*

[Aranka Mesaros](#) *u moje vreme je svega bilo, cak ni pidzamu nismo trebali nositi nego su sestre birali po velicini brija koji pacijent nosi. A danas sve treba nositi. Toliko unazaditi zdravstveni sistem je isto toliko stetno koliko i lagati i potkradati narod. Narodu je vec dosta predizbornih obećanja, afera ,lazi ,pronevere i sl .DOKLE VISE...celog zivota cekam bolji zivot a ima ga samo na RTS..repriza reprize. JADAN NAROD, samo da se moli da se NE RAZBOLI.*

Ceca na (mutnoj) Nišavi

13. januar 2015.

Niš je dobio "Cecu na Nišavi" kao nacionalni projekat. Za razliku od projekta "Beograda na vodi" koji je zvaničnom odlukom Vlade dobio epitet "nacionalni", niški koncert pevačice Svetlane Ražnatović za doček "Srpske nove godine" proglašen je "centrom Srbije" zahvaljujući "džentlenskom dogovoru". Bar nam je tako još krajem decembra [objasnio menadžer Beograda Goran Vesić](#). Ne znamo ko se to "džentlenski dogovorio" jer je Vesić (ili Tanjug koji je preneo njegovu izjavu) ostao nedorečen. Doduše, pomenuo je premijera, pa se da naslutiti ko se i kako "dogovarao".

Tako se sada, pored svih nedoumica i neodgovorenih pitanja koja se (već godinama) javljaju u vezi sa organizovanjem novogodišnjih dočeka na trgovima, u vezi sa dočekom "Srpske nove godine" u Nišu javila i jedna nova. Naime, ne samo da se (uobičajeno) ne zna koliko će doček koštati i ko će te troškove da plati, već se ne zna poudzano ni ko uopšte organizuje ovaj događaj!

Pred Novu godinu smo (od Vesića) saznali da će Beograd, "na inicijativu premijera Aleksandra Vučića, bez nadoknade deo svoje novogodišnje rasvete ustupiti Nišu za 'Srpsku novu godinu' i time dati podršku tom dočeku". Ovo "bez nadoknade" ne znači "bez troškova" jer se rasveta neće sam demontirati, prevesti niti montirati, ali taj nepoznati trošak samo je jedan u dugačkom spisku.

I dok se za rasvetu bar zna odakle stiže i ko (Grad Beograd) verovatno snosi troškove montaže i transporta, za nastup i binu nema ni tih podataka. U Službenom glasniku nema bilo

kakve odluke Vlade o korišćenju budžetske rezerve za organizaciju "nacionalne proslave". Krajem 2015. godine prebačena je milijarda dinara (prvobitno namenjena organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja) na račune pedesetak opština i gradova kako bi se pokrili "smanjeni obimi prihoda i budžeta". Među tim gradovima je i Niš, koji je dobio 80 miliona. U Nišu, međutim, navode da ne plaćaju bilo šta u vezi sa koncertom, tako da u zvaničnim dokumentima nema traga novcu za "nacionalnu proslavu"

Ko Nišu "poklanja" Cecu za pravoslavnu Novu godinu?

To tvrdi i gradonačelnik Niša Zoran Perišić koji je izjavio da organizacija koncerta Ražnatovićeve predstavlja "centralnu nacionalnu proslavu Srpske nove godine", i da je njen organizator Vlada Srbije. U prilogu iz Niša [TV N1 ukazuje](#) da niko nema objašnjenje šta to tačno znači - ko će pevačici platiti nastup, ko finansirati binu, ozvučenje. Mediji prenose da je prethodnih dana koncert umalo otkazan upravo zbog toga što se nije znalo ko će platiti binu i ozvučenje. Problem je rešen, ali se ne zna kako.

TS je i u vezi sa organizacijom novogodišnjih koncerata u Beogradu i izjavama gradonačelnika Malog o neverovatnoj zaradi koja se od ulaganja 20 miliona (nedokumentovana procena, odnosno izjava) očekuje, ukazivala da tamo gde

se iz budžeta plaćaju naknade zabavljačima, vatrometi i druga koreografija, zna se unapred koliki će taj trošak biti. Postoji i "varijabilni" trošak, koji se ogleda u većem ili manjem radu komunalnih službi. Bilo da je doček investicija u turizam ili čist trošak, mora da se zna koliki je taj trošak, a kolika je korist. Za deo troškova koji se ne mogu predvideti račun se može podneti naknadno, kada bude poznata i (direktna, ako ne i indirektna) zarada, ali većina troškova mora biti poznata unapred – cena najma opreme i instalacije bine, cena angažovanja pevača. Kao ni u slučaju Beograda, ni u slučaju Niša, taj podatak nije saopšten.

Izbor komentara sa naše Facebook stranice:

[Vesna Crnogorac](#) i ima još nešto u vezi dočeka u Nišu što zadire u ljudskost. Niko nije pitao građane da li žele baš Cecu za N.godinu ni da li žele pozajmljenu rasvetu? Neverovatno je sa koliko se samopouzdanja i verovanja nastupa u ovoj priči kao da smo mi ovde toliko željni Cece da se ta "zahvalnost" Vladi Srbije odnosno gradu Beogradu podrazumeva? Biće na kraju - videćete, kako su građani Niša nezahvalni! Daš im "besplatan" koncert (kao da Niš ne doprinosi republičkom budžetu) a neki niški mediji taj koncert smatraju uvredljivim...pa baš smo preterali? Ima jedan improvizovani bilbord na izlazu iz Niša na kome piše jasnim, velikim slovima: Nećemo Cecu, hoćemo radna mesta!

[Jelena Marinkovic](#) Cemu toliki prezir...? Nije mi jasno. Srećna vam svima pravoslavna nova...Sa ovakvim stavovima, daleko ćemo dogurati, svi zajedno.

[Mirjana Petrovic](#) Kakav bre dzenitlenski dogovor sa tuđim parama?!

Artiljerijska i druga oruđa

11. januar 2015.

Nabavka oružja je retko kada pitanje koje se tiče isključivo najekonomičnije upotrebe javnih sredstava. Kada je ova roba u pitanju, veoma česta je „vezana trgovina“. U igri su, osim oružja i novca, najčešće politička savezništva. Predmet „vezane trgovine“ mogu biti i druga dobra i usluge – na primer, tako da se nabavka skupog oružja postavi kao uslov slobodne trgovine i ekonomskih integracija ili da povoljna cena oružja bude kompenzacija za privilegije u privatizaciji ili pri investicijama firmi iz zemlje – prodavca. Rizik kod ove i svake druge „vezane trgovine“, za razliku od čistih robno-novčanih odnosa, javlja se kada transakcije nisu istodobne, jer se lako može desiti da jedna strana ispuni svoj deo pogodbe, a da druga to ne učini, bilo po svojoj volji, bilo iz objektivnih okolnosti (npr. slučaj „prodaja NIS-a/Južni tok“).

U poslednjih nekoliko dana se iznenada pojavilo mnoštvo vesti koje se odnose na nabavku artiljerijskih oruđa. Kao neposredan povod pominje se nabavka raketnih sistema „u susjedstvu“. O tome da li su pretnje ozbiljne i na koji način se na njih može adekvatno odgovoriti nabavkom nekih drugih raketa, nezahvalno je suditi, jer je makar deo podataka potrebnih za procenu nedostupan javnosti. Međutim, očigledno je da predstavnici naše države šalju zbunjujuće signale, bilo kroz direktne izjave, bilo kroz „saznanja“ medija. Tako smo, u veoma kratkom vremenskom periodu mogli da čujemo da je u sklopu "saradnje srpske i ruske vojne industrije" dogovorena nabavka ruskog oružja (da će srpska artiljerijska oruđa Nora biti montirana na ruska vozila, a ruski topovi na srpska vozila Lazar). Drugi list piše o tome da ćemo sistem „S-300“ „dobiti“ (pa onda manjim

slovima „ispod tržišne cene“). Načelnik generalštaba najavljuje opremanje vojske i srpske proizvode (Lazar, Nora), a iz nekih drugih medija saznajemo da će ti srpski proizvodi biti na ruskim platformama ili opremljeni ruskim oružjem itd.

Ako je potreba za ovom nabavkom hitna, i ako je Rusija jedina zemlja od koje se mogu kupiti odgovarajući odbrambeni sistemi, onda taj posao treba završiti što pre i bez medijske pompe. U svakom drugom scenariju – ako ne preti opasnost od bliskog napada, ako postoji mogućnost da se pitanje odbrane reši na razne načine, ako postoji više proizvođača oružja sličnog kvaliteta... treba pažljivo isplanirati a zatim i sprovesti javnu nabavku tako da se kroz konkurenciju dođe do što najpovoljnije cene/najboljih uslova.

Dva razrešenja

10. januar 2015.

Na poslednjoj sednici održanoj u 2015. godini Vlada Srbije je donela dve odluke o razrešenju funkcionera, koje su s pravom privukle pažnju u javnosti. Ta pažnja nije rezultirala suštinskim razrešenjem dilema niti saznanjem svih razloga koji su postojali za smenu. To je moguće, između ostalog, i zato što se obrazloženja ovih odluka ne objavljuju ili se svode na navođenje proizvoljno odabranih činjenica.

U izjavama zvaničnika, kao razlog za smenu direktora policije navedeno je da su se stekli uslovi za odlazak u penziju. Ne navodi se ni kada su se ti uslovi navršili, a još manje zbog čega je neko koga očekuje penzija pre 2,5 godine imenovan na petogodišnji mandat. U konačnom

objavljenom aktu o razrešenju navodi se taj isti razlog, bez dodatnih detalja.

Kada je reč o razrešenju direktora kardiovaskularne klinike u Beogradu, resorni ministar je pominjao "smenu generacija" i potrebu da se šansa da mladima. U zvaničnom aktu o razrešenju ne navodi se ni jedan razlog.

Ne ulazeći u to da li su zadovoljeni zakonski uslovi i da li su postojali drugi legitimni razlozi za ove smene, oni bi u svakom slučaju morali da budu poznati (kao i ispunjenost uslova za imenovanje). Pravo mesto da se to učini jeste obrazloženje rešenja. Zbog toga je jedna od bitnih mera za unapređenje transparentnosti rada Vlade uvođenje obaveze objavljivanja obrazloženih odluka o kadrovskim rešenjima.

Saopštenja⁵

Dva primera novog načina za sprečavanje slobodnog pristupa informacijama od strane Generalnog sekretarijata Vlade Srbije

15. januar 2015.

Transparentnost Srbija obaveštava da je nakon dvanaest godina primene Zakona o slobodnom pristupu informacijama uočen metod za ometanje prava građana sa kojim se do sada nismo sretali. Nakon slučajeva kada su organi vlasti lažno tvrdili da ne poseduju tražene dokumente, proglašavali bez pravnog osnova njihovu tajnost, izmišljali zaštitu autorskih prava, pozivali se neosnovano na pravne prepreke ili optuživali tražioce za zloupotrebe, sada se pojavio novi izgovor za nedavanje informacija – navodna neurednost zahteva za pristup informacijama.

Po oceni TS, problem je utoliko veći zato što dolazi iz Generalnog sekretarijata Vlade Srbije. [Dopis](#) koji smo dobili iz ove institucije nije samo protivan Zakonu, već i proklamovanoj politici same Vlade u oblasti borbe protiv korupcije i evropskih integracija. Akcioni planovi iz ovih oblasti, koje je donela upravo aktuelna Vlada daju značajno mesto ostvarivanju prava na pristup informacijama.

Generalni sekretarijat Vlade je prvo ignorisao [zahtev za pristup informacijama](#) koji smo uputili 28.9.2015, što već samo po sebi predstavlja prekršaj. [Ponovljeni zahtev](#) smo poslali 23. decembra, jer je taj dokument preduslov za vođenje upravnog spora pred Upravnim sudom, ali ni tada nismo dobili odgovor u zakonskom roku (7 dana). Umesto toga, 13. januara smo dobili „[zahtev za uređenje](#)“, očigledno netačno datiran na 31.12.2015 (znači 13 dana je putovao poštom).

Po zakonu⁶ se akti stranaka upućuju na uređivanje kada postupanje po njima nije moguće. Iako u konkretnom slučaju nije bilo nikakve sumnje na šta se naš zahtev za pristup informacijama odnosi (kopija Memoranduma o razmevanju sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj), u „zahtevu za uređenje“ Vladinog sekretarijata kaže se da moramo da navedemo i „opis informacije koja se traži“.

---

⁵ <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/aktivnosti-2/saoptenja>

⁶ Iz člana 58. Zakona o opštem upravnom postupku: (1) Ako podnesak sadrži neki formalni nedostatak koji sprečava postupanje po podnesku ili ako je nerazumljiv ili nepotpun, organ koji je primio takav podnesak učiniće sve što treba da se nedostaci otklone i odrediće podnosiocu rok u kom je dužan da to učini. (2) Ako podnosilac ne otkloni nedostatke u određenom roku, pa se usled toga ne može postupati po podnesku, organ će zaključkom odbaciti takav podnesak. Na ovu posledicu podnosilac će se naročito upozoriti u pozivu za ispravku podneska.

Generalnom sekretarijatu Vlade smo [u uzvratnom dopisu](#), između ostalog, ukazali da kada bi tražioci informacija bili vidoviti i imali mogućnost da opišu informacije koje se nalaze u dokumentima, onda im ovo zakonsko pravo ne bi ni trebalo.

Verujemo da nije u pitanju izolovan slučaj ili slučajna omaška, jer smo sličan odgovor već dobili od Vlade po drugom zahtevu 23. 10. 2015. Pored toga Memorandum čiju smo kopiju tražili je dokument oko čijeg postojanja nije moglo biti nikakve sumnje – njegovo potpisivanje je bilo medijski praćeno, a predsednik Vlade Srbije je, između ostalog, [izjavio \(24.9.2015\)](#) da je „Memorandum sa EBRD danas najvažnija vest za Srbiju“.

Mediji⁷

Zamerka revizora dovoljna za smenu direktora

Politika 14. januar 2015.

Nacrtom novog zakona o javnim preduzećima bolje se uređuje sistem kontrole rada tih firmi i uvode sankcije za loše upravljanje. Direktor javnog preduzeća mora da ima fakultetsku diplomu, pet godina radnog iskustva i da je bar tri godine radio u javnom preduzeću. On treba da poznaje korporativno upravljanje, da nije član organa političke stranke, osuđivan na zatvorsku kaznu, kao i da mu uz neko krivično delo nije izrečena mera psihijatrijskog lečenja. Ako sve to prođe na konkursu, budući direktor ne može imati zamenika, a javno preduzeće ne treba da ima druge zastupnike osim njega. Ali, ako kojim slučajem ne dostavi izveštaj o tromesečnom poslovanju - biće razrešen. Isti ishod ga čeka i u slučaju da ne dostavi plan poslovanja, a još brže i njegovo neostvarivanje. Ukoliko državni revizor iznese negativno mišljenje na godišnji finansijski izveštaj preduzeću, direktoru će to biti znak da pakuje kofere. Desi li mu se da protiv njega bude potvrđena optužnica - sleduje mu suspenzija.

Ove karakteristike pri izboru direktora i uslove za njegovo razrešenje propisuje novi zakon o javnim preduzećima. Propis je javno predstavljen i vlada bi trebalo uskoro da ga usvoji.

Zašto je gromoglasno najavljivani Zakon o javnim preduzećima iz decembra 2012. godine, kao jedan od ključnih reformskih akata, otišao na generalnu popravku već posle tri godine?

Trebalo bi podsetiti da u nekim javnim preduzećima posle usvajanja tog zakona nisu raspisani konkursi za izbor direktora. Protumačeno je da tamo gde su direktori postavljeni pre stupanja na snagu tog propisa, konkurs ne mora da se raspisuje. Tako su, na primer, bez javnog konkursa na funkcijama ostali Milan Krkobabić, direktor „Pošta Srbije“, Dušan Bajatović direktor „Srbijagasa“, Nikola Petrović, direktor EMS-a...

U nekim javnim preduzećima konkursi su raspisani, ali ni posle dve i po godine nisu okončani. Iako je zakon iz 2012. propisivao da v. d. stanje može da traje šest meseci, a u pojedinim slučajevima i dodatnih

---

⁷ <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/aktivnosti-2/press-clipping>

šest meseci, u mnogim javnim preduzećima v. d. direktora upravljaju godinama. Zanimljiv je slučaj „Puteva Srbije” u kojima je konkurs raspisan u leto 2013. i do danas nije okončan, a Zoranu Drobnjaku je v. d. status već dva puta obnavljan. Taj zakon nije propisivao rok za izbor stručnih nadzornih odbora, što je obilato korišćeno. Tako su se u nadzornim odborima „Puteva Srbije” našli politikolog i predsednik opštine, a u rudnicima Resavica defektolog.

Dubravka Drakulić, pomoćnica ministra privrede za javna preduzeća, kaže da se Nacrtom novog zakona bolje uređuje sistem kontrole rada javnih preduzeća i uvode sankcije za neodgovorno upravljanje, čega do sada nije bilo. U slučaju da direktori ne ostvare projektovane poslovne rezultate, uvode se dodatne mere za njihovo razrešenje, kao i kaznene odredbe. Kako ističe jasnije se

definišu uslovi za izbor direktora, predsednika i članova nadzornog odbora kako u pogledu radnog iskustva tako i u slučaju krivične odgovornosti, što doprinosi profesionalizaciji menadžmenta. Predsednik i članovi nadzornog odbora dužni su da se dodatno usavršavaju u oblasti korporativnog upravljanja.

- Zbog efikasnijeg upravljanja u javnim preduzećima ukinut je izvršni odbor. Na ovaj način, personalizuje se odgovornost direktora, ali i izvršnih direktora - navodi naša sagovornica.

Vršilac dužnosti direktora mora da ispunjava iste uslove za imenovanje kao i direktor koji se bira na konkursu. - Period obavljanja v. d. ne može biti duže od jedne godine i ista osoba ne - može biti postavljena za vršioca dužnosti direktora dva puta - dodaje Drakulićeva.

Nacrt zakona predviđa, pored donošenja godišnjeg plana poslovanja, i obavezu donošenja dugoročnog i srednjoročnog plana poslovne strategije i razvoja. Takođe je predviđeno da se godišnji planovi poslovanja mogu menjati samo usled bitno promenjenih okolnosti. Da bi zaista poslovala transparentno javna preduzeća su dužna da na svojoj internet stranici objave radne biografije članova nadzornog odbora, direktora i izvršnih direktora, godišnje programe poslovanja i sve njegove izmene.

Nemanja Nenadić, programski direktor Transparentnosti Srbije, smatra da bi javna preduzeća imala profesionalni menadžment i da je primenjen postojeći zakon. Nevolja je kaže što nije postojala volja da se to sprovede. On zamera što je v. d. status direktora produžen na godinu dana i to je po njemu najgore što jednom preduzeću može da se desi, gore čak nego izbor partijskih direktora.

Programski direktor Transparentnosti Srbije ističe da treba insistirati na javnosti rada javnih preduzeća i objavljivanju izveštaja o njihovom poslovanju, koji treba da pokažu da li ona ispunjavaju svoju funkciju.

Bajatović sa 200.000 izbrisao krivicu

Novosti, 11. januar 2015.

Direktor "Srbijagasa" Dušan Bajatović nagodio se s tužilaštvom i uplatio u humanitarne svrhe 200.000 dinara, pa je odbačena krivična prijava koju je protiv njega podnela Agencija za borbu protiv korupcije. Za istu sumu krivicu je "izbrisao" i Živojin Vuletić, bivši član Upravnog odbora EPS.

Ova dva funkcionera, čiji su slučajevi dobili epilog tokom prošle godine, "zaradili" su prijave zbog osnovane sumnje da su namerno izbegli da Agenciji prijave kompletan spisak imovine i prihoda ili su u svojim raportima napisali netačne podatke. Primenom načela oportuniteta (nagodbe), prijava je odbačena, uz "presudu" da određeni iznos uplate kao humanitarna pomoć.

Zakon je, inače, propisao da za krivično delo prikriivanja imetka ili davanja lažnih podataka sledi zatvorska kazna od šest meseci do pet godina! U Agenciji, međutim, ukazuju da se nagodba sve češće koristi da bi se funkcioneri "amnestirali" od prave odgovornosti.

- Volela bih da su se neki slučajevi završili drugačije, a ne odbacivanjem naših krivičnih prijava protiv funkcionera posle njihove uplate, takoreći, zanemarljivih iznosa u humanitarne svrhe - izjavila za "Novosti" Tatjana Babić, direktorka ove nezavisne institucije.

Najbliže najstrožim kaznama tokom prošle godine bili su bivši predsednik Opštine Mladenovac Dejan Čokić, koji je uslovno osuđen na osam meseci zatvora, s rokom provere od godinu dana, i nekadašnji narodni poslanik Radoslav Mojsilović - uslovno šest meseci zatvora, rok provere od dve godine.

Na osnovu navoda Agencije, zbog neprijavlivanja imovine, ranije su podnete i krivične prijave protiv nekadašnjeg poslanika Dragana Tomića, a postupci traju protiv bivšeg člana Vlade Vojvodine Gorana Ješića, ali i predstavnika DS u Skupštini Srbije Dragana Šutanovca.

Funkcioneri neretko krše i zakonsku odredbu koja propisuje rokove za slanje imovinskih karti. Često im se dešava da "zaborave" da podnesu izveštaj o imetku, posebno kad napuste funkciju.

